

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kawiarnie i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYKONSI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odeszaniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów niepracujących lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pięciowy jednosłupowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kol. i ustrojem po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobnie ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

TEATR URANJA

Program od wtorku 18 do piątku 21 Listopada (włącznie)

Ofiary Dżumy (Dżuma w Indji)
Wysocze artystyczny dramat w 4-ch dużych częściach w wyk. pierwszorzędnych artystów Królewsk. teatr. w Kopenhadze
w roli głównej wyst. pierwszorz. tancerka w świecie RITTA SAGZETTO
Dziennik Gaumont'a — Sen na jawie kom.

Na scenie; pod artystycz. kierunk. A. Alisiewiczza

Tygrys bengalski
Komedja w 1 ym akcie Marc-Michel'a

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od środy 19 do piątku 21 Listopada 1913 roku włącznie.

Tygodnik Gaumont'a ostatnie nowości (z natury)
GONTRAN Z WYCIĘŻCĄ (komedja)

ZA OJCZYZNĘ

interesujący dramat w 2-ch częściach z udziałem znakomitej tancerki SACHARET

Nadnaturalny człowiek (bardzo komiczne)

Na scenie: **PUPIL PUPILA** Komedja w 1-ym akcie.

Anons: W sobotę 22 Listopada 1913 roku „ZWARJOWANE POD WÓRKO” w 2-ch odsłonach.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od środy 19 do piątku 21 Listopada 1913 roku (włącznie).

W środę i czwartek całkowity dochód przeznaczony na rzecz Towarzyst. Szerzenia Wiedzy w Częstochowie.

Poczałunek cygański (Dramat w 2-ch cz. częściach) | **MAKS WIRTUOZ** (Kom. Maks. sa Lindera.)

Małżeństwo albo śmierć (Dramat.) | **DZIENNIK PARYŻSKI № 240B.** (Wypadki ostatniej chwili.)

Nad program do 9-ej wieczorem: **Wiosna nadchodzi** (Komedja w 1-ym akcie)

Na scenie; Od 9-ej wieczór, **Droga do kobiecego serca.**

Anons: W piątek pożegnalny benefis W. Kisielewskiego.

Uprzejmie prosimy Sz. Prenumeratorów o łaskawe wpłacenie zaległej prenumeraty i odnowienie na kwartał bieżący, gdyż zalegającym w opłacie zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę **Gońca.**

Zawiadomienie.

Niniejszym podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 7/20 listopada r. b. o godzinie 10 rano na Stacji: Składy na rz. Warcie D. Ż. Herbsko-Kieleckiej na zasadzie artykułów 40, 84 i 90 ogólnej ustawy dróg żelaznych Rosyjskich, odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji, przesyłki:

Słomin, dr. żel. Poleskich — Składy na rz. Warcie № 75572, partja, deski sosnowe wagi pudów 963.

Zarząd D. Ż. Herby-Kielce.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty miernicze.

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

Kaucjonowane biuro

nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, froblanki, ochraniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

Wystawa Sztuk Pięknych
w Częstochowie, Teatralna N-r. 11.
otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

SWIETNY WYNALEZEK
X HACZYKI piękne, trwałe nie psujące ścian
Poleca: **W. STAJEWSKI** II-ga Aleja N-r. 33. tel. 680.

Wprost przeciwny dowód
— Mojem zdaniem koniak Szustowa jest szkodliwy
— Co też ty wygadujesz?
— Zapewniam Cię że to prawda. Znałem człowieka, który pił stale koniak Szustowa i umarł.
— Niepodobna! Przecież to najlepszy i najczystszy trunk.
— A jednak wierz mi, że tak było, bo nieboszczyka przecież doskonale znałem.
— A ileż lat miał ten biedak?
— Dziewięćdziesiąt ośm.

POKOST C. Ch. Szmidtta w Rydze
oraz wszelkie go rodzaju — **Farby i Gips**
Poleca: skład materiałów aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
chrześcijański
STEFAN BARYLSKI
II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9-1 i 5-8 p. p.

**WYKŁADY KULINARNE
ZA POMOCĄ SAMOUCZKA.**
Kompletny kurs do samodzielnej nauki. Kuchnia mięsna i postna. około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronice ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RADY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pożywne obiady, wraz z dodatkami, jak należy krajać mięsa, upiększać stoły i ubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsyłać markami). Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg Petersburgskaja stor. Bolszoij prosp. 56

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjmuje:
D, FILIPOWICZ od 10-11 i od 3-6 p.p.
asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

NARZĘDZIA ROLNICZE nawozy sztuczne z pierwszorzędných źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuro Techniczne**
Na składzie sieczkarnie. **Jan SKALMIERSKI** II-ga Aleja Nr. 20, telef. 112.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarski Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny. **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOSCIELNE
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE

Kilka uwag na czasie.

Pedagogja szkolna robi stale postępy. Zaprowadza się różne innowacje w postaci znoszenia wszelakiego rodzaju kar cielesnych i niecielesnych, urządza się wspólne rodziców z nauczycielami pogawędki, wyrabia się charaktery przy pomocy najszybszej indywidualizacji ucznia, patrzy się przez palce na wybryki młodzieńców, tłumacząc to temperamentem, którego nie wolno tłumić, głosi się odczyty pedagogiczne, w których się zapowiadają radykalny przewrót pedagogii współczesnej, krytykuje się nie dość „postępowe” oddziaływania prefekta, potępia się jego dbałość o przywiązanie ucznia do kościoła i praktyk religijnych, walczą się całym arsenałem środków i półśrodków o tryumf myśli współczesnej, teoryzują się bez końca i deklamują na temat zadań wychowawcy w domu i szkole.

O jednej zapomniano rzeczy, a tą jest szczerze zajęcie się nie teoretyczne, ale praktycznie duszą dziecka i młodzieńca. Nie bujać za młodzieżą, ale za nią chodzić, nie tyranizować ale zmuszać, nie tłumaczyć ale przekonać. Oto trzy zasadnicze rzeczy, których się domaga praktyka wychowawcza, z której dopiero teorie wysnuć.

Częstochowa pod wieloma względami, a szczególnie pod tym—szwan-kuje.

Mam na myśli zły wpływ, który wywierają liczne w naszym mieście kinematografy, niedawno zamknięty cyrk i różne przygodne widowiska (jak ostatnie—pół dziesięć i pół mały). Wystarczy przejrzeć programy przedstawień kinematograficznych i cyrkowych, ażeby się przekonać, jaki pokarm przetrwała nasza młodzież. W ciągu roku szkolnego, kiedy umysł dziecka potrzebuje równowagi, każe im się przeżywać okropne dramaty, tragedje, idyotyczne błażństwa żonglerów cyrkowych i monstrualne potwory, jakie wydaje z siebie niekiedy natura ludzka. Młodzież to oszalania wytrąca z równowagi, napawa zamilowaniem do wszelkiego cynizmu i zła moralnego. Kinematografy odbierają sen, podniecają nerwy, upoważniają do lenistwa, stąd wymówki nie umiałem lekcji, bo „nie miałem czasu”, a gdzie był: w kinematografie, w cyrku, powiedział mi rodzice, pozwoliła mi szkoła, poszedłem sam pod ukradkiem, nie byłem w kościele, bo zaspałem.—Stworzyć dla młodzieży kinematograf—przedstawienia urzędzać w niedziele po południu, treści nau-

kowej: podróże, przyroda, dla rozmałości dać od czasu do czasu ilustrację życia kulturalnych narodów w zestawieniu z życiem dzikusów. Ot i dosyć! Urządzać wieczory literackie, gdzieby zaznajomiono uczniów starszych klas z utworami mistrzów słowa. Dawać komedjki i sztuki specjalne dla młodzieży skrojone i pisane.

Usunąć, na litość Boska, wpływ wszelkich cyrków, jako barbarzyńskich nabytków, gdzie tylko siła mięśni idzie w rachubę, a nie dobro ducha. Uczniom zwraca się głowę; próbując swoich sił na kolegach, chcąc iść za przykładem rożnych synów Herkulesa, wracają niekiedy z poprzetrącanyimi nosami, podrapana twarzą uczą się totalizatora (przynajmniej na stalki), uwieczniają nazwiska moczary na okładkach, stronicach książek i kajetów.

Dziwnem mi się wydaje, że niektóre szkoły pozwalają na cyrk swym uczniom. Zaprowadzić wzamian za to racjonalną, choćby Millerowska gimnastyka, a pchniecie wychowanie fizyczne na szersze tory. — Idzie kilka uczenie ulica, gwarzą sobie na temat dziwów, jakie oglądały w jednym z lokalów, w którym pokazują pół małpy, pół dziewczę. „Teraz już wiemy, że prefekt nie miał racji kiedy dowodził, że człowiek od małpy nie pochodzi, wszak właściciel owego potwora inną historję opowiadał”. Poszły też, wiedzione ciekawością, i naucecielnki i skonstatowały fakt, że nie warto chodzić. (Mogły już o tem przed tem wiedzieć! Ale by uczniów i uczennice poprowadzono częścię na Wystawę sztuk pięknych, kazał obejrzeć zabytki przeszłości zawarte w skarbcu Jasnogórskim, zairzęd do Muzeum Hygienicznego, o tem żadna szkoła nie pomyśli. Caveat consulens.

Ks. W. Kneblewski.
Częstochowa, 17—XI—1913.

Sprawa Ronikiera.

(III-ci dzień).

Posiedzenie niedzielne otwarto o 12 m. 40. Od rana na placu Krasiniskim przed gmachem Izby zbierały się gromady ciekawych, oczekujących na przybycie karetki więziennnej. Wśród nich uwijało się kilku fotografów z aparatami, ażeby uwiecznić na kliszy chwilę wysiadania R. z karetki więziennnej. Po przybyciu karetki policja rozproszyła ciekawych i... zaaresztowała fotografów.

Na posiedzeniu odczytano zeznania pozostałych świadków.

O godz. 6-ej ukończono odczyty-

wanie zeznań świadków. Po przerwie referent Czulanowski odczytał protokół ekspertyz: d-ra Zawadzkiego o czasie i sposobie spełnienia mordu, Zabezyńskiego ekspertyzę daktyloskopijną, twierdzącą, że na szkle lampy zostały się ślady palców Ronikiera, ekspertyzę d-ra Czechowa, który przyszedł do wniosku, że Ronikier podczas sprawy w sądzie okręgowym i poprzednio na śledztwie nie udawał o błąd, lecz w rzeczy samej cierpi na tak zwaną psychozę więzienną, ekspertyzę Skarżyńskiego i Wasilczenki, którzy uznali, że list przedśmiertny Stasia został podrobiony przez Ronikiera, że jego ręką również pisany był przekaz pieniężny na imię Zawadzkiego z opłatą za pokoje, ekspertyzę Zacharjina, Zielezińskiego i Krotowskiego, którzy dali wniosek zbijający ekspertyzę Wasilczenki.

Następnie odczytano protokół wizji sądowej miejsca zbrodni, rezolucję sądu, skazującą Ronikiera na 15 lat katorgi, uwagi stron na protokół i apelację adw. Makowskiego od skazującego wyroku.

Generał namiestnikiem Galicji.

Fakt, iż do tej pory jeszcze nie przyszło do porozumienia pomiędzy stronictwami polskimi i ukraińcami,—ten fakt wyzyskuje pewne sfery wiedeńskie celem rozśiewiania jak najbardziej awanturnicznych pogłosek o tem, co ma się stać we Lwowie i w Galicji.

Do takich pogłosek należy wiadomość, jakoby namiestnikiem galicyjskim na wypadek ustąpienia d-ra Korytowskiego miał zostać jeden z wysokich generałów. Były wprawdzie czasy, gdy namiestnikami galicyjskimi bywali nietylko Niemcy, ale i generałowie. Były to czasy skrajnego absolutyzmu i centralizmu. Ale nawet i wtedy mianowano namiestnikami zazwyczaj urzędników cywilnych. Generałom na stanowisko namiestnika galicyjskiego powoływano tylko wtedy, gdy albo w kraju samym panowało wrzenie rewolucyjne, albo też u granic Galicji wybuchały niepokoje wojenne, które oddziaływały na nastroj umysłowy w Galicji. Ostatnim generałem austriackim, który piastował godność namiestnika Galicji, był generał Paugarten.

Zajmował on to stanowisko zaraz po roku 1863—1864. Gdy atoli do steru rządów w Wiedniu przyszedł Ryszard hrabia Balcredi, który chciał przebudować Austję na zasadzie fede-

ralistycznej, natychmiast odwołano generała Paugartena z jego posterunku i namiestnikiem zamianowano po raz drugi hr. Góuchowskiego. Od tej chwili to jest od końca 1866 roku nie było już ani Niemca, ani generała na stanowisku namiestnika galicyjskiego.

TELEGRAMY.

Kokowcew w Berlinie.

Berlin 18 (WAT). Kokowcew został zaproszony na śniadanie do cesarza na środę. W poniedziałek wieczorem odbędzie się obiad u kanclerza rzeszy, we wtorek wydany będzie bankiet w ambasadzie rosyjskiej.

Skazanie dragonów.

Kraków 18 (WAT). W procesie przeciwko dragonom, oskarżonym o epór władzy podczas transportowania z Pardubic do Jarosławia skazanych zostało 2 dragonów na śmierć przez rozstrzelanie, a 15 na ciężkie więzienie od roku do lat 7. Skazanym na śmierć żołnierzom zamienioną została kara śmierci na 8 lat ostrego aresztu.

Nietrwaly pokój.

Konstantynopol 18 (WAT). Prasa tutejsza śpaturuje się pesymistycznie na trwałość zawartego z Grecją pokoju. Najważniejsza kwestja bowiem—kwestja wysp, nie została rozstrzygnięta. Zagwarantowanie pokoju zależeć będzie od tego, jak Grecja zachowywać się będą wobec byłych poddanych tureckich z jednej strony, a Turcy wobec żyjących w ich kraju Greków.

Wysadzenie pociągu w powiatrze.

London 18. Do „Times” donoszą z Veracruz, że na torze kolejowym pomiędzy San Louis a Saltillo powstały meks. wysadzili w powietrze pociąg wojskowy. 50 żołnierzy zabitych, 30 rannych.

Zgon Bilńskiego.

Ateny 18. Delegat Austrii w komisji dla ustalenia południowej granicy Albanii, Bilński, umarł wczoraj w Janinie, gdzie już od pewnego czasu leżał ciężko chorey.

Wybór prezidenta

Ateny 18. Przy dzisiejszym wyborze prezidenta parlamentu greckiego wybrany został dotychczasowy prezydent, kandydat rządu, Zavitsanos, 119—21 głosami.

Powódzie.

Paryż 18. Powódzie w północnej Francji szerzy się w dalszym ciągu. Władze administracyjne powiadomiły wszystkich mieszkańców wsi, położonych w pobliżu rzeki o grożącym im niebezpieczeństwie i kazaly im po-

84) STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Czytelnikom moim wyznać muszę szczerze, iż gdy się zastanawiam nad temi kilkunastu latami, które upłynęły od dnia mego opuszczenia przytulku, aż do chwili, gdy miał lat trzydzieści, to dochodzę do przekonania, że tylko początki były trudne. Gdy sobie przypomnę te dni, kiedy biegałem z moimi gazetami po mieście nieraz zziębnięty, głodny i zdyszany, lecz przejęty tylko myślą, by je sprzedać co do jednej, to wydaje mi się, że te chwile są tylko przykrym snem. To było najtrudniejsze, reszta już poszła łatwiej. Do oszczędności moich przybywały ciągle drobne dorobki i tak sprawdziłem na sobie dokładnie przyszłowie, iż pieniądze przyciągają inne pieniądze.—Lecz ileż to ja pokus przewyciężył musiałem, by się nigdy nie sprzeciwić mej zasadzie, że nigdy mi oszczędności nie śmie ubywać, a zawsze ma przybywać.

Ciągnęło mnie do szynków, do gry w kostki lub w karty, a niejednokrotnie musiałem się wyrwać z objęć wesolych kobiet, które czyhały na

moje pieniądze. Lecz przewyciężyłem wszystko. — Czas wykorzystywałem zawsze, pomyśl na to, że każda minuta można zamienić na monetę miedzianą, a każdą godzinę na monetę srebrną. A monety srebrne prowadzą do monet złotych.

Gdy już później prowadziłem interesy znacznie większe, to przekonywałem się ku mojemu zdumieniu, że wcale nie jest trudniej, prowadzić wielkie interesy, niż prowadzić małe. Te małe interesy są nawet może trudniejsze i sprawiają więcej kłopotu, niż wielkie. Zajmując się wielkimi interesami, nie potrzebowałem już tak bardzo myśleć o szczegółach, miałem do tego pomocników.

Gdy myślę, dlaczego stosunkowo łatwo zdobywałem u ludzi zaufanie i dobrą opinie, to widzę dzisiaj, iż obok uczciwości, była to moja punktualność. Zawsze zważałem na to, żeby mieć dobre chodzący zegarek i nie przychodziłem nigdzie ani pięciu minut zawcześniej, ani też tembardziej pięciu minut zapóźno.

Dalsze losy Jana Bonneta opowiemy w streszczeniu. Szedł już bowiem dalej drogą, która wiedzie każdego do wielkiego majątku, kto pokazał i udowodnił, że prawie z niczego potrafi zrobić mały majątek. Otóż po trzyletnim roku życia zwrócił swoją uwagę na produkcję i ceny kauczuku.

Ustawicznie wstępująca liczba samochodów wymagała i wymaga wielkiej ilości kauczuku. do fabrykacji pneumatycznych kół. Ceny kauczuku, który jest stężalym sokiem wydobytym z niektórych roślin podzwrotnikowych, szły ustawicznie w górę.—Zaczął badać przyczynę i dowiedział się, że w Afryce środkowej murzyni wyniszczyli już drzewa i liany, z których kauczuk otrzymywali, a nie zaszdzili na to miejsce innych. Dowiedział się także, że do wzrostu i rozwoju tych drzew, potrzeba klimatu gorącego i wilgotnego. Poznał się z pewnym Holendrem, który powrócił z Jawy, cierpiąc właśnie na malarię tam grasującą wśród pól bagnistych, służących do uprawy ryżu.

Holenderczyk zwrócił mu uwagę, iż sąsiednia wyspa Borneo jest mniej uprawną niż Jawa, że ziemia tamtejsza są bardzo tanio do nabycia. Nie ruszając się wcale z Europy, nabył Jan Bonnet olbrzymi obszar na Borneo, na warunkach tak wygodnych, że nawet nie potrzebował zań zaraz płacić, lecz dopiero po latach. Pojechał do Londynu, gdzie również zwiększył cen kauczuku dawała się bardzo odczuwać. Tu zgromadził grupę kapitalistów.

Założono towarzystwo dla plantacji i eksploatacji kauczuku nie tylko na Borneo, lecz także na innych wyspach Sundajskich, a więc na Suma-

trze, Celebesie i wyspach Molukkach. Akcje Towarzystwa poszły szybko w górę, interes bowiem był pewnym, jak kopalnia złota. A ponieważ Jan Bonnet zapewnił sobie jako twórcę, organizator i właściciel ziem na Borneo wielką liczbę akcji po cenach nominalnych, przeto w kilkanaście lat potem posiadał już miliony. Akcje bowiem stały się jednym z najbardziej poszukiwanych papierów giełdowych, cieszących się ustawicznym popytem, a wartość ich spekulacyjna z setek za sztukę, doszła do tysięcy franków.

Wyznania i rady Jeana Bonneta.

O przedsiębiorczości.

Zapytacie mnie przedewszystkiem, czy nie chcę popełnić jakiegos bala-muctwa wobec was, jeżeli się zabieram do wysnuca prawideł, wedle których można zdobyć majątek.

Otóż ja odpowiadam wam śmiało, iż istnieją te prawidła, co więcej, że one są niewzruszone i uzasadnione naukowo. Istnieją nietylko prawidła, jak się bogactwa tworzy, lecz także jak się je nabywa i jak się je trzyma.—Wiem, co mi na to odpowiecie. Po-oznicie się skarżyć; powiecie, iż czasy obecne są bardzo trudne, że na jedno wolne miejsce zgłasza się dziesięciu, chcących je objąć.

(d. c. n.)

czynić przygotowania do ratunku. W pobliżu Chalons wezbrała woda na 6 metrów. W ciągu dnia dzisiejszego wydarzyło się kilka wypadków zatonięcia.

Bingen 18 (WAT). Stan wody na Renie wzrasta z nadzwyczajną szybkością. W ciągu ostatnich 24 godzin przybyło wody o 1,82 metry. Cała okolica zalana.

Riwa 18 (WAT). Na jeziorze Garda panuje od dwóch dni szalona burza, która pocięła olbrzymie spuścizny.

Medjolan 18 (WAT). Z okolic Chianti w Toscanii sygnalizują o oberwaniu się chmur. Orkan zniszczył domy i ogrody, kilka osób utraciło życie.

Demonstracja grecka na morzu egejskim.

Ateny 18. Wielka eskadra grecka, składająca się z trzech krążowników, 5 kontrtorpedowców i 3 kanonierek wypłynęła dzisiaj z Phaleronu i zawinie kolejno na wyspie Sans, Chios i Mytilene.

Krązą pogłoski, że król grecki po zwyciężeniu floty angielsko-francuskiej zwiedzi z całą flotą grecką wyspy na morzu egejskim.

Szpiesgstwo w Szwajcarii.
Sarno 18. Prokurator związkowy referował dzisiaj szefowi departamentu szwajcarskiego o wypadku szpiegowskim w Szwajcarii. Pozasłużbowy aresztowany kapitan Larguier liczy lat 60.

Z zebrania Ziemiaków.

Wezoraj o g. 1 i pół po poł. w sali biblioteki parafialnej przy kościele św. Zygmunta odbyło się zebranie Ziemiaków. Po zagajeniu zebrania przez p. szambelanową Łęcką zabrał głos p. Wł. Zawada. Na wstępie prelegent podkreślił nieumiejętność na ogół wyzyskiwania ziemi przez naszych włościan, przytoczył szereg pracownych wprost przykładów z gospodarstw na Zachodzie, wreszcie przeszedł do sadownictwa, poruszając szczegółowo sprawę zakładania ogrodów owocowych, jako źródła znacznych dochodów, które dziś niestety w Polsce jest w stanie formalnego zaniedbania. Dalej prelegent pouczył zebrane Ziemiaki jak się należy obchodzić podczas sadzenia drzew owocowych. Otóż po przeprowadzeniu regulówki ziemi należy wykopać 2—3 łokci szerokie i na 1 do 1 i pół łokcia głębokie dolki. Do sadzenia drzewek owocowych potrzeba 4 ludzi. Jeden z nich powinien trzymać drzewko, drugi rozgarniać korzenie, pozostali zaś winni sypać równo ziemię wzruszoną, niby mąka, bez grudek.

Najlepiej jest sadzić drzewka jesienią, od października do maja. W grudniu, styczniu i lutym należy sadzić podczas odwilży, nigdy w mrozie. Im głębiej posadzone drzewo — tym lepiej. Paliki powinny być na łokieć głęboko wbite w dół przed sadzeniem.

Przy wyborze drzewek najlepiej jest brać trzy odmiany owoców: wczesnych, średnich i późnych. Co do rodzaju owoców przedewszystkiem p. Wł. Zawada zalecał jabłonie, motywując to tem, że jabłka najlepiej się dostosowują do naszego klimatu i odpowiednio przechowywane nie psują się tak prędko — jak gruszki. Dalej prelegent pouczył o sposobie podsywania ziemi w sadzie. A więc przedewszystkiem nie powinno się dopuścić ziemi między drzewami do zarosnięcia trawą. Wokół drzewek, w miejscu gdzie się kończą konary, w miarę potrzeby, należy podlewać gnojówką lecz nie samej a w stosunku jednej konewki na trzy konwie wody.

Podcinanie drzew należy dokonywać na wiosnę. Rany po odciętych konarach winno się zasmarowywać maścią ogrodniczą, którą sobie każdy może łatwo przygotować w następujący sposób. Rozgrzać na wolnym ogniu kalafonję ażeby się rozpuściła, poczem dolać spirytusu na 90 proc.

Gdy płyn nabierze kleistości — maść gotowa, pozostaje wziąć pędzelek i zasmarować chore miejsca.

Zebranie zostało zakończone odczytaniem przez p. szambelanową Łęcką następującego przypomnienia dla gospodyń na listopad:

Uprzątnąć z mieszkania kartofle, kapustę, warzywa, złożyć te wszystkie w dołach, piwnicach, lub komorach i przygotować sobie czyste mieszkanie na zimę.

Szparę wylepić gliną; okna poobtykać i oblepić, zostawiając lufek lub jedno okno do otwierania, opatrzyć tylko futryny. Izby wybielić, piec poprawić, posieć wywietrzyć, poszwy wyprać, słomę w sieniach zmienić. Obórę, chlewek, kurnik wyczyścić i opatrzyć, jeżeli przewiewna, ogrzać. Krowy czyścić starannie zgrzeblę i szczotką, aby nie dopuścić do zaprowadzenia się robactwa.

Kury dobrze żywić i trzymać ciepło, aby się wczesnie niosły.

Gęsi żyć i sprzedawać. Świnie lepiej żywić, utrzymywać czysto, poić wodą odstającą w budynku, żeby nie była zbyt zimna. Knura żywić owsem i pożywną karmą; prosić sprzedawać, kapustę kwasieć, resztę ładnych główek poukładać w piwnicy. Gdy się zanosi na mrozy, okryć kopce kartoflane grubiej ziemią, ale o lufach, czyli przewiewach pamiętać. Różę przykryć liśćmi i ziemią. Zbierać jagody jałowcowe na lekarstwo dla owiec i bydła.

Jeżeli powietrze się oziębiło i spodziewane są mrozy posiać marchew, pietruszkę, pasternak, cebulę zimową, jłobodę, koper, aby na wiosnę mieć wczesnie do użytku. Grządki przekopać, ziemię pod drzewami owocowymi starannie zgrabić z liści i zrobaczonych i zgnyłych resztek owoców, a żeby zalażki robactwa nie przeszły na drzewa.

Można też drzewa okopać tak szeroko wkoło jak sięgają gałęzie drzew i przykryć ziemię lubinianką lub słomianym nawozem. Drzewka owocowe sadzić, okryć je słomą, a korzenie obłożyć nawozem lub liśćmi, ale koron na zimę nie obcinać.

Przewietrzać miejsce gdzie ułożony owoc, bo teraz najwięcej się wypaca, od czego powstaje wilgoć szkodziąca potem bardzo.

Zagładać do pasiek i przysłuchiwać się jak pszczoły zimują. Z nastaniem szarog i zawięz górne oczko, które było dotąd otwarte zwięzić do połowy; deskę przedwylotową odjąć, obrócić w drugą stronę i zawiesić pod daszkiem tak, aby dolnym brzegiem opierała się o ławeczkę pod wylotem i zabezpieczała ul od zasypiania śniegiem. Umocować ją dobrze, aby jej wiatr nie poruszał i w ul nie kołatał.

Starać się o pożyteczne książki, czytywać głośno wieczorami, o nauce dzieci pamiętać. fel. gem.

Skład

rafił, petyku, wyrobów freblowskich i siodłowych, robót ochraniarskich, wysiłek narodowych, koszyków ozdobnych i t. p. Teatralna 26, w podwórzu. Dla ochronek i zakładów freblowskich ceny niższe. 1654—

KRONIKA.

— Zapowiedź przyjazdu biskupa.

Dziś o godz. 5 i pół po poł. przybędzie do Częstochowy J. E. biskup kujawsko-kaliski Zdzitowiecki.

— Jubileusz kapłana.

W niedzielę 23 b. m. o g. 9 i pół rano w kościełku im. Marii odbędzie się solenne nabożeństwo z racji 25-letniego jubileuszu kapłańskiego zasłużonego na niwie naukowej astronoma i prefekta szkół miejscowych ks. Mettlera.

Ograniczając się na razie na niniejszej notatce, szczegółowej ocenie zasług czcigodnego kapłana poświęcimy niebawem więcej miejsca na łamach naszego „Gońca Częstochowskiego”.

— Ku czci św. Cecylii.

W niedzielę 23 b. m. w kościełku

Im. Marii o godz. 10 rano z okazji uroczystości św. Cecylii: patronki muzyki, wykonane zostaną pod dyrekcją L. Wawrzynowicza utwory religijne: chóralne i solowe. Chóry męzkie odpiewają utwory Hallera, żeńskie preludjum c-mol L. Wawrzynowicza, mieszane kompozycje Nideckiego. Na soprano solo wykonaną będzie modlitwa „Głos duszy” Adama, p. W. Boguski odegra solo na skrzypcach Largo Handla i Andante z koncertu Mendelsohna.

— „Lutnia” ku czci św. Cecylii.

W niedzielę, 23 b. m., zwyczajem lat ubiegłych, w kościele Im. Marii odbędzie się nabożeństwo ku czci św. Cecylii, podczas którego chóry mieszane i orkiestra „Lutni” wykonają pienia religijne. Po nabożeństwie zaś w lokalu własnym odbędzie się tradycyjne śniadanie.

Z zebrania Stow. Pracy Społecznej.

Wezoraj, zgodnie z zapowiedzią, odbyło się zebranie członków Stow. Pracy Społecznej. Do apelu stanęło 10 członków.

Na przewodniczącego wybrano p. J. Dreszera, na trzymającego pióro p. d-ra W. Stawnickiego.

Sprawozdanie, odczytane przez śr. J. Marczewskiego, wykazało że T-wo posiadało członków 82, z których wystąpiło ze Stow. 6, a mianowicie — jeden wskutek wykreślenia się z liczby członków, jeden wskutek śmierci i czterech wykreślono wskutek odmówienia wnoszenia składki członkowskiej. Obecnie T-wo liczy 76 członków. Budżet T-wa zamknięto w wydatkach i dochodach sumą rb. 272.25. Sprawozdanie po odczytaniu prot. Komisji Rewiz. przyjęto i zatwierdzono. Dalej zebrani podkreślili zbyt małą działalność Stow., przeto postanowili urządzić zebrania dyskusyjne przynajmniej raz na kwartał.

Składkę członkowską obniżono w myśl propozycji Zarządu do 2 rb. 50 k. rocznie z zastosowaniem tej normy do r. ub.

Zebranie zakończono wyborami. Do Zarządu powołano: pp. Fr. Paćciorkowskiego, d-ra Marczewskiego, d-ra Wł. Wrześniowskiego, inż. K. Reklewskiego, P. Szaniawskiego, J. Fieńskiego, J. Dreszera, K. Piotrzykowskiego i A. Plebana.

Do Kom. Rew. — pp. T. Fiszera, A. Janowskiego i M. Zborowskiego. Na tem posiedzenie zamknięto.

— Z benefisju K. Preisnera.

Jednym z udatniejszych pod każdym względem benefisów w teatrze „Paryskim” był wczorajszy benefis K. Preisnera. Zarówno artyści, jak i farsa Hennequena zasługują na podkreślenie. Nie będziemy szerszali sztuki ograniczymy się na ocenie gry artystów. A więc przedewszystkiem wymienić musimy benefisanta, jako niezrównanego apasza. Dalej na wyróżnienie zasługują pp. Stróżewski, Betcherowa i Kosińska. Pozostałe role wypadły niemniej pomyślnie. Tempo zupełnie dobre. Całość robiła wrażenie dodatnie. Licznie zebrana publiczność oklaskiwała benefisanta oraz pozostałych wykonawców zresztami oklaskami.

W drugim akcie obdarowano p. K. Preisnera kwiatami oraz pudłem cygar. Nado wręczono żeton od p. Certowicza i antałek piwa przybrany kwiatami od przyjaciół. fel.g.

Elektryczność w Kamienicy Polskiej.

Apoteozowana smutnie przez poetę wieś polska w „Weselu” — „niech na całym świecie wojna, byle polska wieś spokojna...” z dniem każdym zaczyna się coraz silniej otrząsać z letargu, wylazając radosnymi oczyma poza własną zagrodę, w światy szersze...

Oto nowy przykład, który niejedno z naszych miast może zawstydzić a zarazem służyć za przykład dla pozostałych wsi, które Jeszcze drżmia. W ubiegłą niedzielę ogólne zebranie mieszkańców Kamienicy Polskiej u-

chwaliło ostatecznie zaprowadzić wsi oświetlenie elektryczne, powierzając założenie instalacji oraz konserwację jej częstochowianinowi p. Wincentemu Milewskiemu. Umowę z p. M. zawarto na 12 lat. Roboty przygotowawcze mają być rozpoczęte niebawem. Ogółem w Kamienicy stanie 15 lamp o sile 32 świec każda.

Będzie to więc druga z kolei wieś oświetlona elektrycznością w gub. piotrkowskiej. Dotychczas z elektryczności korzystały tylko Gidle w pow. radomskim.

Urzeczywistnienie powyższego w części należy zawiązać miejscowemu proboszczowi ks. Sędziemirowi.

— Z teatru w „Ognisku Robotniczym.”

W niedzielę 16 b. m., jak donosiliśmy, w „Ognisku Robotniczym” wystawiono komedję A. Małeckiego p. t. „Grochowy wieniec”. Amatorzy wywiązali się z zadania dobrze nadspodziewanie. Nie przypuszczaliśmy, by robotnicy-amatorzy mogli tak opanować trudne pod każdym względem role. Na wyróżnienie zasługują pp. Tazbirówna, jako „uroczą wdówka”, Banasiakówna i Mucówna. Z panów zaś — Maciuszkiewicz, Ściubilecki i Pawliński. Kapitalnym był Kalasanty Dziegiel, jako typ Mazura, o którym tak pięknie Pol śpiewa w „Pieśni o ziemi naszej”. Zachęcony powodem niżej — „Ogniska” postanawia powtórzyć jeszcze „Grochowiny”.

W istocie, słucha się tej sztuki z przyjemnością. Sztuka smaga bieżem satyrę przysięgających sobie żyć w beznieństwie, których tak dosadnie określa staropolskie przysłowie: „odręka się żaba blota...”

Przypuszczamy, że i w przyszłą niedzielę, jak w ubiegłą, zapelni się szczerelnie zawsze sympatyczna sala „Ogniska”.

Spectator.

— Ze Stow. Nauczycielstwa Polskiego.

Dziś, 19 b. m. o godz. 6 po południu w Stow. Nauczycielstwa Polskiego p. Wróblewski wygłosi pogadankę p. t. „O nauczaniu powszechnym”.

— Odłożenie benefisju.

Benefis kierownika sceny przy kinematografie „Odeon” p. Kisielewskiego, z przyczyn niezależnych od benefisanta, odłożono do piątku.

— Echa napadu na strażników.

Stan ranionych podczas sobotniej strzelaniny na Ostatnim Groszu strażników: Anastazego Suszki i Jana Bledniaka znacznie się polepszył, gorączka spada, lecz zalecony jest ogromny spokój.

Wezoraj dokonano sekcji zmarłego w niedzielę bandyty Dąbrowskiego.

— Echa aresztowania oszustwa w roli księdza.

Badanie aresztowanego w poniedziałek oszusta Wojciecha Kozłowskiego, podającego się za księdza — trwa w dalszym ciągu, ujawniając szereg nadużyć i szantaży. Do kancelarii 2-go cyrkułu napłynęło wiele skarg od osób, które padły ofiarą tego aferyzisty.

— Za zniewolenie.

I departament karny warsz. izby sądowej osądził przy drzwiach zamkniętych sprawę 35-letniego Franciszka Wolwisa, robotnika z fabryki „Warta” w Częstochowie, oskarżonego o to, że w kwietniu r. b. w Częstochowie, pod omentarzem, dopuścił się zniewolenia na osobie 14-letniej L. S. Izba skazała Wolwisa na 3 i pół roku rot aresztanckich.

— Okradzenie ślepego.

Niewykryci na razie sprawcy wynieśli nocą ze sklepiku Józefa Hellthofa (Warszawska 42) różnego towaru na ogólną sumę 30 rb.

— Okradzenie buki.

Nocą okradziono budkę z dewocjonaljami przy ul. Jasnogórskiej, należąca do Szymona Skorupki. Złoczyńcy wynieśli towaru na ogólną sumę 60 rb.

— Kradzież.

Z mieszkania Jana Mądryzka (Mickiewicza 50) skradziono dwie złote obrączki ślubne, wartości 12 rb.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 17 listopada

Silna tendencja wczorajszej giełdy nowojorskiej, podpisanie pokoju grecko-tureckiego i wiadomości o polepszeniu się stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Meksykiem wpłynęły bardzo korzystnie na dzisiejsze ukształtowanie się ruchu giełdowego w Europie.

Na giełdzie berlińskiej wykazywały bardzo korzystną dyspozycję akcje górnicze i hutnicze, pom. in. akcje Laurahuty, Związku bochumskiego, luty „Feniks“, dalej także listy zastawne i akcje bankowe. Pod koniec zainteresowanie zmalało i tendencja ostateczna.

Na giełdzie londyńskiej podniosły się kursy meksykańskich papierów wartościowych, głównie górniczych i kolejowych, papiery amerykańskie i akcje kolei kanadyjskiej.

Na giełdzie petersburskiej kursy ważniejszych akcji bankowych i przemysłowych trzymały się całkiem notowań wczorajszych, ożywienie było małe.

Podobnie było na giełdzie paryskiej i wiedeńskiej.

Francja zaciąga pożyczkę w sumie 1,300 milionów franków przez wydanie 3-procentowych listów zastawnych. Rada ministrów przyjęła dzisiaj odnośny wniosek ministra finansów Dumonta.

Spółka górniczo-hutnicza w Katowicach pracowała w ubiegłym półroczu ze znacznym zyskiem i chociaż widoki przyszłości dla przemysłu górniczo-hutniczego nie są świetne,

wobec korzystnego położenia finansowego spółki akcjonariusze liczą na dywidendę tej samej wysokości co w r. z., t.j. 15 proc.

Wiedeńska rada miejska uchwaliła wydać miejskie banknoty kasowe na sumę 60 milionów koron, aby zaprowadzić nowe urządzenia miejskie.

Na giełdzie zbożowej w Berlinie zapanowała dzisiaj bardzo silna tendencja na skutek wiadomości o złych widokach żniw w Argentynie. Za pszenicę płacono około 1,50 mk. wyżej, za żyto 1 mk. wyżej, w dalszym ciągu jednak notowania nie mogły się utrzymać i nastąpiła zmiana. Jęczmień, owies i kukurydzą płacono po cenach wczorajszych.

CENY TARGOWE.

Monety: W Berlinie płacono dn. 17 listopada, 16 listopada.

Bankn. austr. za 100 k.	84,90 mk.	84,95 mk.	
Bankn. ros. za 100 rub.	216,10 mk.	216,20 mk.	
Ceny zboża z dn. 16 listop. (za 1000 kigr. w markach)			
Pszenica	Zyto	Jęczmień	Owies
Szczecin 175	130-150	-	130-156
Poznań 179-183	145-147	151-162	152-155
Wrocław 183-185	153-155	-	152-153

Ze świata.

Koniec konia w Londynie.
Na ulicach Londynu, tej metropolii świata, przekraczającej 7 milionów ludności, koń staje się coraz rzadszym zjawiskiem wobec rozpowszechnionej już do ostatecznych granic lokomocji elektrycznej, parowej i samochodowej. Widać tam czasem jeszcze konie, jako zwierzęta pociągowe — jak rzadkie są one jednak, okazuje

się z zakładu, jaki w tych dniach wygrał pewien mieszkaniec Londynu. Twierdzi on, że podczas jazdy omnibusowej z Kensington Church do cyrku Ludgate, a więc na przestrzeni mierzącej od trzech do czterech kilometrów, która przecina najruchliwsze punkty miasta, nie spotka się więcej niż pół tuzina koni. Zakład wygrał, gdyż obaj zakładający się i ich sędzią rozjemczy, zauważyli na całej tej drodze w ciągu jazdy zaledwie dwa konie.

Jeden z nich był zaprzężony do wózka z jarzynami, drugi stał przed przywrotnym domem w Picadilly. Dwa konie na przestrzeni czterokilometrowej wśród najruchliwszych ulic Londynu o g. 6 pp. — to istotnie zdumiewający dowód znikania konia, wyrugowanego niemal zupełnie z ruchu ulicznego.

Humor i satyra.

Za karę.
Na koncercie amatorskim mama do Józia:
— Nareszcie skończyła się część pierwsza. Biorę Zosię i powracam do domu. Ty, Józciu, za to, że zrana byłś niegrzeczny, pozostaniesz tu z boną aż do końca.

Warszawski malarz szyldów
w Zawierciu, przyjmuje wszelkie roboty szyldowe i wykonywa podług ostatecznych wymagań, S. Hartmal ul. Polna 21.

Krawcowa paszkuje szyje po domach. Wiadomość w Administracji „Gońca“.

Ofiary.

Zamiast pójścia na „Czarną Kawę“ na ten sam cel składają: Prufferowa Żeliszawa rb. 1, W. Gaj rb. 1, Pietrasiewiczowa Marja rb. 1.

W setną rocznicę

księcia **Józefa Poniatowskiego** wyszły z pod dęta Maksymiljana Kujawskiego — pomniczki pokojowe bronzowe ks. **Józefa Poniatowskiego** na koniu w pięknej postawie i najwerniejsza podobizna z rycerską miną. Wykonanie artystyczne, wielkości 32 centymetr. szerokość 45 cent. wysokie. Ceny bardzo przystępne — tak dla bogatszych jako też biedniejszych. Nabywać można w składzie fortepianów p. Porosa II Aleja i u M. Kujawskiego ulica Kiedrzyńska nr. 18 Częstochowa.

Opława

obrazów „Lano w księżni M. LIPIŃSKIEJ w Częstochowie II Aleja 23

Zakład

Bronowicz-Galwanicyzacji i odlewni metali B-ci Lachowskich w Częstochowie, II-ga Aleja 21, Płaterowanie: nitrem, miedzią. Wyrob: aparaty Kościelne, Naskrycia stołowe i reperacje trybów, oraz zyrandola Kościelne i Elektrycznym

Do wynajęcia ob Nowego Roku lokal z wszelkimi nowoczesnymi wygodami od frontu w Jelejach. Wiadomość w Adm. Gońca. 6897-

Poleca bez kosztów pośrednictwa administratorów, rządów rolnych, buchaltów, magazynierów, oficyalistów rolnych, mechaników, gospodyni wiejskie, kasjerki, ekspedjentki, ogrodników, lokali i t. p. Ulokuj na I i II hy poteki Rb. 10,000 na 8% Kaucyjowane Biuro Komisowe Częstochowa 2 Aleja 33. 0921-

Do sprzedania

futra męskie białe niedźwiedzie i szopy w dobrym stanie wiadomość „Ciepły k polski“ 2 Aleja 36, Cena nizka 1644-

40 DNI 40

Bezpłatnie!!

Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francusku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne — reklama) temu zwracamy pieniądze. Cena samouczka jednego języka z przes. za pobr. poczt. 1 rb, 10 k., 2-ch 1 rb, 90 k., 3-ch 2 rb, 80 k., 4-ch 3 rb, 65 k. Obstatunki wypłatnia jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg. Peterb. Strona, Bolsoj per.56. J. K. PETERS.

40 DNI 40

JAK TO SIĘ ROBI

Proszę przysłać adres z (7 k. m. na odpowiedź) to przysłami nasz prospekt, wyjaśniający, jak zarobić

50—100 rs. i więcej miesięcz.

pracując u siebie a domu. Fachow. wyszk. zbytczne. Odlegl. zamieszkan. nie zawadza. To artyst. Thomas H. Wittik-Kunau i S-ka St.-Petersburg, Nowski 40/42. 312-k.

ZAKŁAD Instrumentów Muzycznych S. MALKO w Częstochowie ulica Dojazd 11 wprost ad. D.Z. W.W.

Zaraz do wynajęcia lokal zdany na fabryczkę w dobrym punkcie. Wiadomość w Adm. Gońca.

Zdolny i suawny fachowiec właściciel fabryki metalowych artykułów do żego zbytu; poszukuje wspólnika chrześcijańskiego, solidnego handlowca z kapitałem kilka tysięcy rubli — interes pewny i korzystny. Powszyszych relikwiarzów i t. p. o m. uje w godz. 5-7 wieczór, Częstochowa Aleja 42. m. g.

Orkiestrony i Pianina Aur-dętarowe, spegnywoe i elektry-tomatyczne

SPRAWE NA SRODZIE

DOM HANDLOWY

ZDZISŁAW RYLSKI

ESTOŃKOWA 103 ZO

Al. Kalska 72

Al. Kalska 72

Lokal

Aleksandrowska Nr. 8, w osobnym domu z ogrodem, złożony z 6 pokoi i wszelkimi wygodami do wynajęcia. Informacji udziela p. Buhle, Przedsiębiorstwo Budowlane III Aleja Nr. 53.

BOLE GŁOWY I MIGRENE

NATYCHMIAST USUWA MIGRENO-NERVOSIN

BEZWARUNKOWO PEWNY I WYŚKŁADKOWY ROZWIĄZANIE ŚRODEK NA JUZ FAJSEK

WIEC ZAPAC APTEKACHSNE. APT. PROSZKOW WYRABIANYCH TYLKO PŁOCUKU. PODPISEM WYMIARZCZY A. GASECNEGO

Firma Egzystuje od 1860 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera

II-ga Aleja № 19. Telef. 25 5.

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderoba damska, męska i dziecięca. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwety piżnowe pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE

w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kalska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykoska 21 tel. 266.

Zginął paszport wydany przez gminę Konecopol na imię Biki Knoch. 1670-

Mleko świeże 40 do 50 kwart na dwa razy dziennie do odstąpienia. Jamogórska 38 obok parku J. Sucewici. 1671-

Piwiarnię zaraz sprzedam z powołu do tranzlokacji Ogrodowa 61. 1674-

Potrzebuję lokalu zdanego na biuro może być z 2-ch pokoi w nowym Ryнку lub blisko nowego Ryнку na parterze. Oferty składać Adm. Gońca sub Rynek. 1673-

Zginęła sprawa paszportowa wydana przez Hutę „Rakoz“ na imię Bartłomiej Janusa. 1672-

Potrzebny stróż domu Wiad. w Adm. Gońca

Potrzebny ekspedjent do magazynu z konfekcyjną męską ze świadectwami lub powołaniem się na osobę wybitniejszą. Oferty w Adm. pod lit. P. S. 0936-

Sklep kolonjalno-spożywczy w dobrym punkcie dający utrzymanie rodzinie zaraz do odstąpienia. Wiadomość III Aleja Nr. 53 w sklepie

WIEŃ NA SŁOWACKI

Swarancja zarobku 50 rb. mies.

Osoby, zasługujące na zaufanie, znajdując na cały rok przez nas zagwarantowany zarobek, pracując u siebie w domu, Fachowe wykształcenie zbytczne. Roboty zrobione nabywamy. Prospekt na żądanie, po otrzymaniu 7 kop. marki.

Towarzystwo maszyn do trykotażu: TOMAS B. WITKOWSKI-KUNAU i S-ka, Petersburg, Nowski 40/42-312

Znaleziono nuty odebrać można za swrotom kosztu ogłoszenia w Adm. Gońca. 0937-

Znaleziono torebkę damską z portmonetką. Odebrać można za swrotom kosztu ogłoszenia w Administracji Gońca. 0935

Do wynajęcia mieszkanie dla pojedynczej osoby, lub bez dyktanego małżeństwa od zaraz. Wiadomość, Zielona 18. 0932

Sklep do wynajęcia ul. św. Władysława Nr. 11. 1645-

Biurowo Techniczno - Handlowe

B. WIŚNIEWSKI i S-ka

II-ga ALEJA № 32. TELEFON № 385

Poleca ze składu wyroby Petersburskiej fabryki „**Treugolnik**“.

ARTYKUŁY TECHNICZNE: Płyty gumowe, Pasy gumowe, WEŻE GUOWE i GUMOWANE, Pakunki azbestowe. — Trarmit w arkuszach. — AZBEST W WYROBACH, ARKUSZACH i PROSZKU. — ARTYKUŁY CHIRURGICZNE. Obcaszy, Gąbki, Piłki, Smoczki. — Metkał. — Zabawki.